

داکۆیکردن و یاسا ژینگه‌یه‌کان بو

پاریزه‌رانی ئاوی عێراق

This Project is Funded by European Union

Water Right Foundation

Implemented by NI

کانونی به‌کهم - ۲۰۱۵

ژماره ۷

به‌شداری کردن له پیشه‌نگای ریکخراوه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی له شاری هه‌ولێر

ریکخراوی سروشتی عێراق له پرۆژه‌ی داکۆیکردن له یاسا ژینگه‌یه‌کان به‌شداری له یه‌کێک له گه‌وره‌ترین چالاکیه‌کانی ریکخراوه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی کرد ، که پیشه‌نگایه‌کی تایبته بوو بۆ کار و چالاکیه‌کانی ریکخراوه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی له رۆژی ۸ ی نه‌یلوولی ۲۰۱۵ کاتژمێر ۴ ی پاش نیوه‌رۆ له هۆتیل دیقان له شاری هه‌ولێر ، به سه‌ره‌پرشتی ریکخراوی (مێرسیکۆری نیوده‌وله‌تی) و به ناماده‌بوونی نوێنه‌ری ناژانسی نه‌میریکی بۆ په‌ره‌پێدانی نیوده‌وله‌تی و هه‌ریه‌ک له به‌ریزان (فه‌لاح مصطفی) به‌رپرسی په‌یوه‌نده‌یه‌کانی ده‌روه‌ی حکومه‌تی هه‌رمیم ، وه به‌ریز (ریبوار تاله‌بانی) سه‌روکی نه‌نجومه‌نی پارێزگای که‌رکوک و به‌ریز (نه‌وزاد هادی) پارێزگاری هه‌ولێر و به‌ریز (نه‌کرهم محمد) سه‌روکی فه‌رمانگه‌ی ریکخراوه‌ نا حکومه‌یه‌کان و به به‌ژداری کردنی زیاتر له ۵۰ ریکخراوه له سلێمانی و هه‌ولێر و که‌رکوک و ده‌وک . له‌م پیشه‌نگایه‌دا سه‌رجه‌م ریکخراوه‌کان سه‌رجه‌م کار و چالاکیه‌کانی سه‌ی سالی رابردووی خۆیان خسته روو له رینگه‌ی دابه‌ش کردنی کتیب و رۆژنامه و وینه‌کان نه‌مه‌ش وه‌کو جوړیک بوو له خۆ ناساندن . نیمه‌ش وه‌کو ستافی پرۆژه‌ی داکۆیکردن هه‌ستاین به نه‌جامدانی چالاکی خۆمان و سه‌رجه‌م کار و چالاکیه‌کانمان له ماوه‌ی دوو سالی رابردوودا نه‌جاممان داون .

پشتگیری کردن له گه‌شه‌پێدانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی له کوردستان - پارێزگای هه‌له‌بجه

تیمی پرۆژه‌ی داکۆیکردن ، له به‌رواری ۱۹ ئابی ۲۰۱۵ ، له هۆلی پارێزگای هه‌له‌بجه و به ناماده‌بوونی پارێزگاری هه‌له‌بجه به‌ریز عبدالله نه‌وروئی ، به‌ریز محمد سعید نوری به‌ریوه‌به‌ری فه‌رمانگه‌ی ژینگه‌ی سلێمانی ، ریکخراوه ژینگه‌یه‌کان . کۆبونه‌وه‌یه‌کی هاوبه‌شی نه‌جامدا ، به‌مه‌به‌ستی ریکخستنی رابردووی ته‌کنیکی له‌نیوان هۆکاره گرنگه‌کان و پشپۆره‌کانی ژینگه به‌مه‌به‌ستی دیاریکردن و ریزبه‌ندیکردنی نه‌و کار و چالاکیه‌کانی که پنیوستن بکرنیت بۆ چاره‌سه‌رکردنی گرفته ژینگه‌یه‌کان له پارێزگای هه‌له‌بجه .

زۆرترین گرفته ژینگه‌یه‌کان گفتوگۆی له‌سه‌ر کرا به‌تایبته پيسبوونی ناو و چۆنیه‌تی پاراستنی ، وه هه‌موو درک به‌گرنگی رووباری (زه‌لم) ده‌که‌ین و به‌یه‌کێک له سه‌رچاوه گرنگه‌کانی ناو دانه‌نریت له ناوچه‌که‌دا که به‌داخه‌وه له‌ژێر هه‌ره‌شه‌ی پيس بوونی به‌رده‌وامدایه ، له ميانه‌ی کۆبونه‌که تیشک خرایه سه‌ر هۆکاره‌کانی پيس بوونی ناوه که که‌دیارتریان (نه‌بوونی یاسایه‌کی تایبته بۆ چۆنیه‌تی پاراستنی سه‌رچاوه‌ناوییه‌کان ، که‌می هۆشیاری ژینگه‌یی) که وای کردوه که رووباره‌که به‌کاربه‌نریت بۆ هه‌ندیک چالاکی نایاسایی وه‌ک شتنی نۆتۆمۆبیل و ماشینی گه‌وره له‌ناو رووباره‌که‌دا ، زۆربه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که نۆتۆمۆبیله‌کانیان له‌ناو رووباره‌کاندا ده‌شۆن درکیان نیه به‌وه‌ی که ناو پيسه به‌ره‌و کۆی دېروات و چه‌ندیک له ناو به‌فیرۆ دېروات ، وه نه‌م که‌سانه قه‌ت له و باوه‌ردا نین که نه‌م کرده‌وه‌یه چه‌ندیک کاریگه‌ری خراپی ژینگه‌یی هه‌یه له‌سه‌ر رووباره‌که به هۆی به‌کاره‌ینانی جوړی جیاواز له پاکه‌ره‌وه‌کان که زیانی ته‌واوی نه‌بیت له‌سه‌ر ژبانی ماسی و رووه‌که‌کان . وه نیمه باوه‌رمان وایه له کاتی نیستادا (په‌روه‌ده‌یی ژینگه‌یی و وه‌به‌کاره‌ینانی باشترین شیوازه‌کان) کاریگه‌ری باشتری نه‌بیت له‌چه‌سه‌پاندنی پېژاردنه‌کان ژینگه‌یی له ناوچه‌که‌دا . به هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل خاوه‌ن به‌رژه‌ونده‌یه‌کان هه‌له‌سه‌ین به دۆزینه‌وه‌ی باشترین شیواز بۆ داخستنی جیگای شتنی نۆتۆمۆبیله‌کان و له هه‌مان کاتدا به‌رزکردنه‌وه‌ی هۆشیاری ژینگه‌یی له ناوچه‌که‌دا .

پشتگیری کردن له گه‌شه‌پێدانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی له کوردستان - ناحیه‌ی حاجی‌اوا

یه‌کێکی تر له‌کار و چالاکیه‌کانی ریکخراوی سروشتی عێراق ، به هاوبه‌شی له‌گه‌ل ریکخراوی نه‌سیم له ناحیه‌ی حاجی‌اوا له هۆلی کتیبخانه‌ی گشتی حاجی‌اوا له به‌رواری ۱۱ ی تشرینی دووه‌می ۲۰۱۵ ، به‌ناماده‌بوونی به‌ریوه‌به‌ری ناحیه‌ی حاجی‌اوا و ته‌واوی لێپرسراوانی فه‌رمانگه‌کانی حاجی‌اوا و فه‌رمانگه‌ی ژینگه‌ی راپه‌رین و ریکخراوه ژینگه‌یه‌کان و فه‌رمانبه‌رانی شاره‌وانی و لێپرسراوی نوسینگه‌ی گواستنه‌وه‌ی حاجی‌اوا و و به‌ریوه‌به‌ری خانه‌ی رۆشنبیری منالان و چالاکوانه مه‌ده‌نیه‌کان هه‌ستاین به نه‌جام دانی کۆبونه‌وه‌یه‌کی هاوبه‌ش ، که کۆبونه‌وه‌که پێک هاتبوو له دوو به‌ش ، به‌شی یه‌که‌م بریتی بوو له خسته‌وه‌ی رۆی کیشه ژینگه‌یه‌کان له‌ناوچه‌که‌دا وه نه‌وه‌ی شایه‌نی باسه گرنگترین کیشه ژینگه‌یه‌کانی ناوچه‌که بریتی بوون له پيس بوونی ناوچه‌که به‌هۆی فریدانی خۆل و خاشاک و پاشماوه‌ی هاوالاتیان له چپای ماکوگ که ناوچه‌یه‌کی گه‌شتیاری یه و نزیکه له شۆینی دانیشتوانی ناوچه‌که وه ده‌بیته زیان گه‌یاندن به ته‌ندروستی هاوالاتیان ، وه یه‌کێکی تر له کیشه‌کانی ناوچه‌که هه‌بوونی ژماره‌یه‌کی زۆر غه‌سه‌له‌ی چه‌و و لم و کارگه‌ی بلۆک ، وه هه‌روه‌ها که‌می ریزه‌ی سه‌وزایی له ناوچه‌که‌دا که بریتی یه له ۶ % . به‌شی دووه‌می کۆبونه‌وه‌که بریتی بوو له دۆزینه‌وه‌ی رینگه چاره‌سه‌ریک بۆ کیشه ژینگه‌یه‌کان له‌ناوچه‌که‌دا . شایه‌نی باسه له کۆبونه‌وه‌که‌دا باس له‌وه کرا که ریکخراوه‌کان چۆن له‌گه‌ل لایه‌نی حکومی و په‌یوه‌ندی دار به‌شیوه‌یه‌کی به‌رده‌وام و به هه‌ماهه‌نگی کاربکه‌ن له‌سه‌ر دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ر کردنی کیشه ژینگه‌یه‌کانی ناوچه‌که .

چاره‌سه‌ریک بۆ کیشه ژینگه‌یه‌کان له‌ناوچه‌که‌دا . شایه‌نی باسه له کۆبونه‌وه‌که‌دا باس له‌وه کرا که ریکخراوه‌کان چۆن له‌گه‌ل لایه‌نی حکومی و په‌یوه‌ندی دار به‌شیوه‌یه‌کی به‌رده‌وام و به هه‌ماهه‌نگی کاربکه‌ن له‌سه‌ر دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ر کردنی کیشه ژینگه‌یه‌کانی ناوچه‌که .